

نقد پرسش‌های چهارگزینه‌ای عربی آزمون سراسری ۱۳۹۸، رشته تجربی

موارد کلی در رابطه با سوالات سراسری در دروس عربی

۱- مواردی که با اهداف کتاب‌های نونگاشت هماهنگی نداشت:

تست تعریب، ذکر صیغه فعل‌ها به زبان عربی، کاربرد واژه‌های مجرد ثلاثی و مزید ثلاثی، قواعد مربوط به لای نفی جنس در رشته‌های غیر انسانی.

در رابطه با تست مربوط به ضبط حرکات، با توجه به تمرکز سوال‌ها روی خوانش صحیح افعال مزید، اسم فاعل و اسم مفعول می‌توان به گونه‌ای این سوال را خارج از اهداف کتاب‌های درسی به حساب نیاورد.

۲- در رابطه با سوال‌های الاعراب و التحلیل الصرفی: بهتر بود براساس کتاب‌های نظام جدید از عنوان «المحلّ الاعرابی» استفاده شود به ویژه اینکه در رشته‌های غیر انسانی فقط نقش کلمه و محل اعرابی بیان شده است.

۳- در تست‌های ترجمه، به کار بردن جملات توصیفی با استفاده از لغات کاربردی و روزمره از موارد قابل توجه در تست‌های ترجمه بود که کلمات با رویکرد کتاب‌های نظام جدید نیز هماهنگ بود.

ولی نکته دیگری که به چشم می‌خورد این بود که در بعضی تست‌ها (مانند ۲۹ تجربی) چالش بین دو گزینه براساس سیاق کلام و جمله‌بندی فارسی بود نه لزوماً اشتباه قواعدی یا معنای واژه.

۴- سوال قرابت معنایی و مفهومی حذف شده بود.

۵- فقط یک یا دو سوال مبتنی بر مفهوم واژه بود که با توجه به رویکرد کتاب‌های نظام قدیم انتظار می‌رفت در بعضی سوال‌های ترجمه نیز گزینه‌هایی که براساس معنی و کاربرد واژه در جمله رد می‌شود، دیده شود.

نقد عربی

- سوال ۲۶ - سوال متوسط و استاندارد و منطبق با اهداف کتاب درسی
- سوال ۲۷ - سوال ساده و کاملاً استاندارد و منطبق با اهداف کتاب درسی
- سوال ۲۸ - سوال دشوار (ادغام سه مبحث لای نفی جنس، جمله وصفیه و اسلوب حصر) ولی تست دارای ابهاماتی در نحوه ترجمه است زیرا گزینه انتخابی نیز بدون اشکال نیست.
- سوال ۲۹ - سوال دشوار (در رابطه انتخاب بین ۲ و ۳) / دلیل‌های رد گزینه ۳ دلایل قطعی نیست ولی کلیه موارد ترجمه در گزینه ۲ به ۳ ترجیح دارد (اصح است) / بهتر بود که رد گزینه ۳ با حفظ سطح دشواری موارد قطعی‌تر ذکر شود.
- سوال ۳۰ - سوال ساده و بدون چالش
- سوال ۳۱ - سوال ساده و بدون چالش
- سوال ۳۲ - سوال متوسط (نکته لَمَّا + ماضی) و ترجمه اسم مفعول / تست هماهنگ با رویکرد نظام جدید و به ویژه از نظر استفاده از لغات کاربردی و روزمره / استاندارد
- سوال ۳۳ - (دارای ابهام در گزینه ۲) سوال متوسط / نکته مهم در رابطه با استفاده از واژه «یک» در یک خودبزرگ‌بین برای بیان نکره بودن / هماهنگ با کتاب و استاندارد
- دلیل ابهام: ترجمه «یئنی» به صورت «ساخته شده» در عین حال که می‌تواند صحیح باشد ولی برای دانش‌آموزان ابهام‌برانگیز است. (زیرا ترجمه مضارع مجول به صورت صفت مفعولی مستقیماً در کتاب درسی آموزش داده نشده)
- سوال ۳۴ - سوال متوسط دشوار / هماهنگ و استاندارد با استفاده حداکثری از نکات قواعدی ترجمه
- سوال ۳۵ - سوال ساده و کاملاً براساس جمله کتاب ولی تعریب به‌طور خاص از اهداف کتاب درسی نیست و تاکید شده که در آزمون‌ها استفاده نشود.
- بخش درک مطلب: متن هماهنگ با کتاب درسی بود.
- سوال ۳۶ - سوال ساده
- سوال ۳۷ - سوال دشوار (توجه به واژه الأشجار) ضروری بود و الا به نظر می‌آمد هر ۴ گزینه خطا است. تست چالشی
- سوال ۳۸ - متوسط و بدون چالش
- سوال ۳۹ - دشوار (توجه به مرجع ضمیر) / چالشی
- سوال ۴۰ و ۴۱ - (مورد دار) به جای کاربرد (من وزن) بهتر است «علی وزن» و یا «من باب» گفته شود و در مورد علی وزن لازم است «تُفَاعَلُ» به همین دلیل می‌تواند موجب ابهام در رد گزینه یک شود زیرا حرکت «ت» داده نشده و ممکن است دانش‌آموز آن را بر وزن «تُفَاعَلُ» بخواند و صحیح بگیرد.
- به علاوه ذکر واژه‌های مجرد و مزید ثلاثی و ذکر صیغه‌ها به عربی (لِلغائبة، للمخاطب) جزء اهداف کتاب درسی نیست.
- سوال ۴۳ - سوال متوسط است ولی ضبط حرکات هماهنگ با اهداف کتاب درسی نیست. البته با توجه به تمرکز سوال‌ها روی خوانش صحیح افعال مزید و مصدر آن‌ها و اسم فاعل و اسم مفعول می‌توان به گونه‌ای این سوال را خارج از اهداف کتاب‌های درسی نیز ندانست.
- سوال ۴۴ - دشوار / ابتکاری و چالشی
- سوال ۴۵ - ساده
- سوال ۴۶ - ساده
- سوال ۴۷ - درک صورت سوال برای دانش‌آموز دشوار و دارای ابهام است زیرا در کتاب درسی به این موضوع که فعل طلبی معادل امر و نهی است، اشاره‌ای نشده است.
- سوال ۴۸ - موارد وجوب ذکر فاء جواب در کتاب‌های درسی (حتی در نظام قدیم غیر انسانی) تدریس نشده است و به نظر می‌رسد پاسخگوئی به چنین سوالی در محدوده دانسته‌های دانش‌آموز نیست.

نقد عربی

سوال ۴۹ - متوسط ولی صورت سوال دارای ابهام است با این که براساس رویکرد نظام جدید است.
سوال ۵۰ - متوسط / استاندارد و هماهنگ.